

Budování banky úloh s parametrizovanými multimediálními objekty

Mikuláš Gangur, Václav Martinovský

Katedra ekonomie a kvantitativních metod
Katedra podnikové ekonomiky a managementu
Fakulta ekonomická, Západočeská univerzita v Plzni
Plzeň, Česká republika

gangur@kem.zcu.cz
martv@kpm.zcu.cz

18.-19. října, 2016

Obsah

1 Automatický generátor úloh

Obsah

- 1 Automatický generátor úloh
- 2 Parametrizované obrázky

Obsah

- 1 Automatický generátor úloh
- 2 Parametrizované obrázky
- 3 Generování otázky

Obsah

- 1 Automatický generátor úloh
- 2 Parametrizované obrázky
- 3 Generování otázky
- 4 XSL transformace

Obsah

- 1 Automatický generátor úloh
- 2 Parametrizované obrázky
- 3 Generování otázky
- 4 XSL transformace
- 5 Konečný výstup

Obsah

- 1 Automatický generátor úloh
- 2 Parametrizované obrázky
- 3 Generování otázky
- 4 XSL transformace
- 5 Konečný výstup
- 6 Závěr

Proč automatický generátor úloh ? I

- Potřeba učících testů (bez časového limitu, neomezený počet opakování, v adaptivním režimu) k procvičení probírané látky studenty
- Cílem je sestavit tolik příkladů, aby každý student měl unikátní zadání
- Automatický generátor úloh na základě vzorového zadání (šablony) úlohy vygeneruje požadovaný počet příkladů v požadovaném formátu
- Výstupním formátem může být Moodle XML a následný import do Banky úloh v LMS Moodle

Proč automatický generátor úloh ? II

- Další možností je generování testu z více otázek ve více variantách s výstupním formátem LaTeX či AcroTeX a následné vytvoření PDF souboru
- Příklad: Finanční a pojistné výpočty - 90 vzorových úloh a 10000 unikátních zadání

Výhody automatického generátoru

Použitím generátoru bychom měli

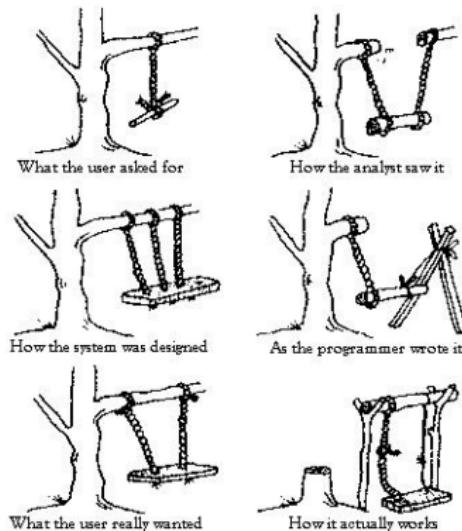
- ušetřit náš čas
- zefektivnit naši práci
- odstranit rutinní a únavnou činnost

Výhody automatického generátoru

Použitím generátoru bychom měli

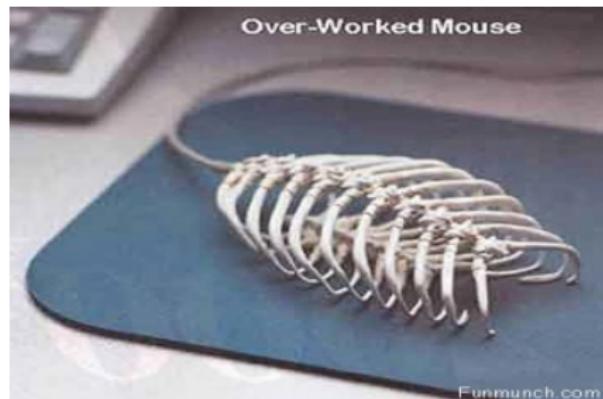
- ušetřit náš čas
- zefektivnit naši práci
- odstranit rutinní a únavnou činnost

Výhody automatického generátoru

Použitím generátoru bychom měli

- ušetřit náš čas
- zefektivnit naši práci
- odstranit rutinní a únavnou činnost

Automatické generování úloh v LMS Moodle

Typ úlohy - vypočítávaná úloha

Nevýhody:

- "ruční" generování vstupních dat není uživatelsky pohodlné
- není možné zadat algoritmicky složitější řešení (iterační algoritmy, práce s tabulkovými daty, práce s obrázky)

Automatické generování úloh v LMS Moodle

Typ úlohy - vypočítávaná úloha

Nevýhody:

- "ruční" generování vstupních dat není uživatelsky pohodlné
- není možné zadat algoritmicky složitější řešení (iterační algoritmy, práce s tabulkovými daty, práce s obrázky)

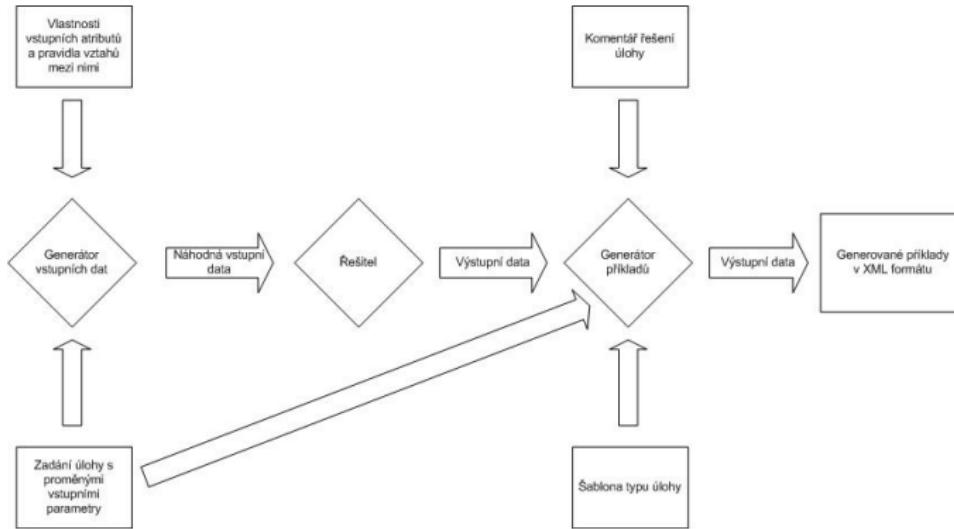
Automatický generátor úloh - základní principy I

- Vstupními daty jsou:
  - textový soubor se zadáním úlohy a označenými proměnlivými vstupními a výstupními proměnnými
  - omezení hodnot vstupních parametrů a vztahy mezi nimi v podobě Generátoru vstupních dat
  - řešitel úlohy v podobě kódu zpracujícího náhodně vygenerovaná vstupní data a generování řešení v podobě výstupních dat
- Generátor vstupních dat vygeneruje náhodné vstupní parametry s ohledem na text zadání úlohy
- Řešitel převezme vstupní data a pomocí vloženého algoritmu pro danou úlohu vyřeší problém a výsledné řešení uloží do výstupních proměnných

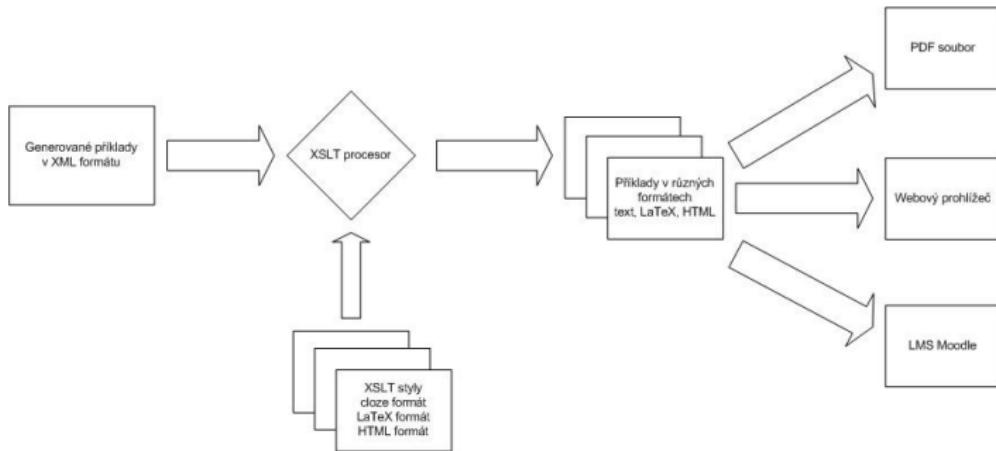
Automatický generátor úloh - základní principy II

- Generátor úlohy z těchto údajů vytvoří zadání celé úlohy ve formátu XML a uloží jej do souboru
- XSLT procesor transformuje dle předepsané šablony soubor XML do požadovaného formátu např. Moodle XML nebo LaTeX, AcroTeX apod.

Generující proces

Transformační proces

Generující proces ve 3 krocích - krok 1

Vstupní text úlohy

Na trhu jsou k dispozici ##pocet Obligaci## obligace s nominální hodnotou ##nominalni_hodnota##-Kč, ročními kupony a následujícími parametry.

##tabulka##

Zkonstruujte případné arbitrární portfolio s využitím kritéria spotových výnosů. Pro zjednodušení předpokládajme:

alt;UL>
alt;LI>
noInost nákupu či prodeje emise libovolných násobků hodnot obligací (např. $1/2$ obligace A)
alt;/LI>
alt;LI>
nulové transakční náklady.
alt;/LI>
alt;/UL>

Jaké transakce provedete? <subquestion type="multichoice" id="1"><text>Moznosti13.xml</text></subquestion>
<subquestion type="table" id="2"><text></text></subquestion>

Sadejte ceny, za které zobchodusíte jednotlivé obligace. Nákup zadejte se záporným známkem, prodej jako kladné číslo.
<subquestion type="table" id="3"><text></text></subquestion>

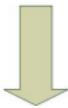
Generující proces ve 3 krocích - krok 2

Výstup generátoru v XML

```

<quiz version="1.0" encoding="iso-8859-2">
</quiz>
<question type="close" score="141" name="no">
<name>
<text>Arbitrázní portfolio 1 - 1</text>
</name>
<questiontext format="html"><text>Na trhu jsou k dispozici 9 obligace s nominální hodnotou 2000 Kč, ročními kupony a následujícimi parametry.\frac{1}{dolni\_index} \cdot dolni\_index</cell_text>
</cell>
<cell input="no" head="yes" length="80">
<cell text>Splatnost [rok(y)]</cell_text>
</cell>
<cell input="no" head="yes" length="75">
<cell text>Tržní cena [Kč]</cell_text>
</cell>
</td>
<td>row head="yes">
<cell input="no" head="yes" length="50">
<cell text>Obligace A</cell_text>
</cell>
<cell input="no" head="no" length="4">
<cell text>11.0</cell_text>
</cell>
<cell input="no" head="no" length="1">
<cell text>1</cell_text>
</cell>
<cell input="no" head="no" length="4">
<cell text>2131</cell_text>
</cell>
<td>row head="yes">
<cell input="no" head="yes" length="50">
<cell text>Obligace B</cell_text>
</cell>
</td>
</tr>

```


Generující proces ve 3 krocích - krok 3

Obligace (v)	0,2	0	-0,02%
Obligace E	9,3	0	5742
Obligace D	9,2	0	5732
Obligace C	8,7	0	5178
Obligace H	7,8	4	3075
Obligace I	8,8	4	5027

(Zkontroluje případné aktuální portfolio s výsledkem hodnoty spotových výnosů. Při zadání nového aktuálního stavu:

- mohou být náklady (číslo) (maximální náklad) či hodnota odpisu (max. ½ hodnoty A)
- mohou být transakce na kredit

Jádře transakce prováděno: [Obnovit aktuální HGD období pro tento otázku]

	i=0,2	i=1	i=2	i=3	i=4
4-rota obligace (A)	☒ ✓
4-rota obligace (B) posudit	☒ ✓
4-rota výroba	☒ ✓
2-rota výroba	☒ ✓
3-rota výroba	☒ ✓
5-rota výroba	☒ ✓
4-rota obligace (C)	☒ ✓
Násobek 4-rota výroba	☒ ✓
Upravená kontrola po zadání i kredit	☒ ✓
Násobek 1 leta výroba	☒ ✓
Upravená kontrola po zadání i kredit	☒ ✓
Násobek 1 leta výroba	☒ ✓
Upravená kontrola po zadání i kredit	☒ ✓
Násobek 1 leta výroba	☒ ✓
Upravená kontrola po zadání i kredit	☒ ✓
Násobek 1 leta výroba	☒ ✓
Upravená kontrola po zadání i kredit	☒ ✓
Násobek 1 leta výroba	☒ ✓
Upravená kontrola po zadání i kredit	☒ ✓

Varianta: 9146-A

Jméno a příjmení: _____

Cíl studenta: _____

U každé otázky zapишte odpověď na místo vedle zadání. Pomocné výpočty proveďte na samostatných papírech. Tyto neodezdáváte.

1. (103 body) Na trhu jsou k dispozici 8 obligace s nominální hodnotou 2000 Kč, ročními kupony a následujícími parametry.

Obligace	Kupon i_1	Splatnost [rok]	Tržní cena [Kč]
Obligace A	10,5	1	2045
Obligace B	5	2	1906
Obligace C	7,7	2	1910
Obligace D	5	3	1879
Obligace E	8	3	2101
Obligace F	10,4	4	1944

Typy použitých otázek

- numerická otázka
- otázka s krátkou odpovědí
- otázka s výběrem jedné nebo více správných odpovědí
- Cloze otázka - otázka s možností více podotázek

Použité datové typy

Zkonstruujte případné arbitrázní portfolio s využitím kritéria spotových výnosů. Pro zjednodušení předpokládejme:

- možnost nákupu či prodeje (emise) libovolných násobků hodnot obligací (např. $\frac{1}{2}$ obligace A)
- neutrálné transakční náklady.

Jaké transakce provedete? ✓

- číslo, řetězec
- tabulka
- matice
- funkce
- popis

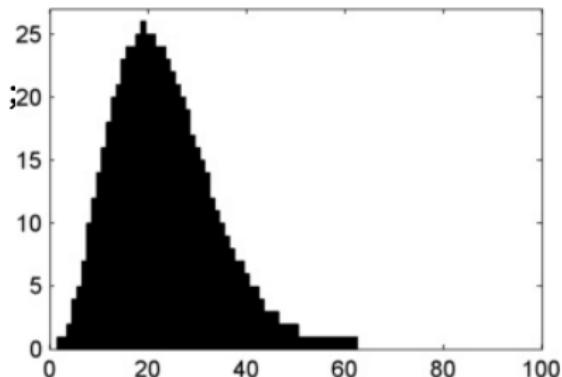
	t=0 (-P)	t=1	t=2	t=3	t=4
4-letá obligace ke koupi	+5095 ✓	380 ✓	380 ✓	380 ✓	5380 ✓
4-letá obligace k prodeji	-5847 ✓	445 ✓	445 ✓	445 ✓	5445 ✓
3-letá obligace	-5178 ✓	335 ✓	335 ✓	5335 ✓	0 ✓
2-letá obligace	-5524 ✓	485 ✓	5485 ✓	0 ✓	0 ✓
1-letá obligace	-5060 ✓	5500 ✓	0 ✓	0 ✓	0 ✓
4-letá obligace ke koupi	+5095 ✓	380 ✓	380 ✓	380 ✓	5380 ✓
Násobek 4-leté obligace	-5156.55 ✗	384.5910781 ✗	384.5910781 ✗	384.5910781 ✗	5445 ✗
Upravené portfolio po zahrnutí 4-leté obligace	-690.4433086 ✗	60.40892193 ✗	60.40892193 ✗	60.40892193 ✗	0 ✓
Násobek 3-leté obligace	-58.63118983 ✗	3.793250018 ✗	3.793250018 ✗	60.40892193 ✗	0 ✓
Upravené portfolio po zahrnutí 3-leté obligace	-631.0121197 ✗	56.61567191 ✗	56.61567191 ✗	0 ✓	0 ✓
Násobek 2-leté obligace	-57.01822637 ✗	5.006125958 ✗	56.61567191 ✗	0 ✓	0 ✓
Upravené portfolio po zahrnutí 2-leté obligace	-574.7938923 ✗	51.60954596 ✗	0 ✓	0 ✓	0 ✓
Násobek 1-leté obligace	-47.48078228 ✗	51.60954596 ✗	0 ✓	0 ✓	0 ✓
Upravené portfolio po zahrnutí 1-leté obligace	-527.3131101 ✗	0 ✓	0 ✓	0 ✓	0 ✓

Automatický generátor parametrisovaných obrázků

**Proč negenerovat parametrisované obrázky
jako vstupní i výstupní parametry v závislosti
na ostatních náhodně generovaných
hodnotách zadání úlohy?**

Příprava obrázku

```
[f,ax]=Create_image(width,height);  
...  
[mean,modus,max_frequency]=  
Create_Histogram(ax);  
...  
ok = Save_image(f,tempname);
```


Informace o obrázku

```
<image name="tp48922464_23aa.jpg">
<Base64File>.....</Base64File>
<tmpname>
C:/.../Temp/tp48922464_23aa.jpg
</tmpname>
</image>
```

Šablona vstupního textu zadání

Obrázek ukazuje rozložení bodového hodnocení testů mezi studenty vybrané skupiny. Průměr populace je ##prumer## bodů.
Označte, která z následujících tvrzení jsou ##spravna_chybna##.

Výstup generátoru - univerzální XML formát

```
<?xml version="1.0" encoding="iso-8859-2"?>
<?xmlstylesheet href="Quiz2Moodle_mimeTeX.xsl" type="text/xml"?>
<quizes>
<quiz varianta="10177-A">

<question type="multichoice" score="1" nazev="no" format="Moodle" lang="cesky">
  <name>
    <text>Miry M 17 - 1</text>
  </name>
  <questiontext format="html"><text>Obrázek ukazuje rozložení bodového hodnocení testů mezi studenty vybrané skupiny.  
Průměr populace je 50 bodů. Oznáťte, která z následujících tvrzení jsou chybná.  
<image name="tpdc460e9c_41f2_49b3_bb0c_d40d0d8ace28.jpg">  
  <Base64File>9j/4AAQSkZJRgABAQAAAQABAD/2wBDAAIQIBAQECAgICAQDAGICAgUEBAMEBgUGBqYFBqYGBwkIBgcJBwYGCAsICQoKCgoKBggLDAsKDAkKC<tmpname>C:/Users/gangur/AppData/Local/Temp/tpdc460e9c_41f2_49b3_bb0c_d40d0d8ace28.jpg</tmpname>  
  </image>
  <text>
    </text>
  </questiontext>
  <penalty>0.5</penalty>
  <hidden>0</hidden>
  <single>false</single>
<answers>
  <answer fraction="25"><text>Průměr bodů skupiny je větší než modus skupiny</text>
  <feedback><text>Ano. Správně.</text></feedback></answer>

  <answer fraction="25"><text>Průměr bodů skupiny je menší než 50 bodů</text>
  <feedback><text>Ano. Správně.</text></feedback></answer>

  <answer fraction="25"><text>Skupina dosáhla v testu podprůměrný výsledek</text>
  <feedback><text>Ano. Správně.</text></feedback></answer>

  <answer fraction="25"><text>82 studentů dosáhlo 31 bodů.</text><feedback><text>Ano. Správně.</text></feedback></answer>
<answers>
</question>
```

Šablona XSL pro vložení obrázku

Návrh šablony se skládá ze dvou skupin pravidel pro realizaci dvou úkolů

- ① Definice šablony (pravidel), která vkládá vlastní informace o obrázku.
- ② Umístění obrázku do struktury celé otázky. Toto je řešeno modifikací kompletní šablony na zpracování jednotlivých částí otázky (text otázky, odpověď apod.) s ohledem na umístění informací o obrázku v univerzálním XML souboru.

Generování výstupu - informace o obrázku I

```
<xsl:template name="ImageHTMLCode">
<xsl:param name = "figure" />
<xsl:if test="$figure">
  &lt;p&gt; &lt;img src="@@PLUGINFILE@@/
<xsl:value-of select="$figure/@name" />">
  alt="Obrazek" /&gt; &lt;/p&gt;;
</xsl:if >
</xsl:template>
```

Generování výstupu - informace o obrázku II

```
<xsl:template name="ImgFileDialog">
<file>
  <xsl:attribute name="name">
    <xsl:value-of select="$figure/@name"/>
  </xsl:attribute>
  <xsl:attribute name="encoding">
    <xsl:text>base64</xsl:text>
  </xsl:attribute>
  <xsl:apply-templates select="$figure/Base64File" />
</file>
</xsl:template>
```

Generování výstupu - umístění obrázku

```
<xsl:call-template name="ImageFileDialog">  
<xsl:with-param name="figure" select="text/image" />  
</xsl:call-template>
```

```
<xsl:call-template name="ImageHTMLCode">  
<xsl:with-param name="figure" select=".//image" />  
</xsl:call-template>
```

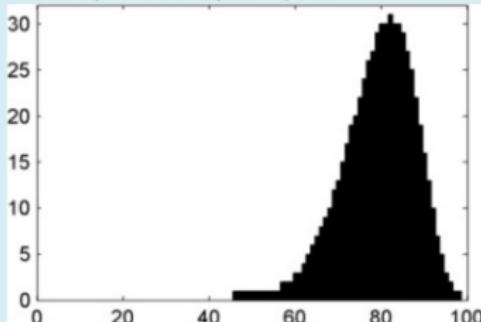
```
<xsl:template match="image">  
</xsl:template>
```

Výstupní kód v Moodle XML

```
&lt;p&gt; &lt;img src="@@PLUGINFILE@@/  
tp48922464_23aa.jpg alt="Figure" /&gt;  
...  
<file name="tp48922464_23aa.jpg" encoding="base64">  
  <Base64File>  
  ...  
  </Base64File>  
</file>
```

Otázka po XSLT transformaci do Moodle XML a vložení do banky úloh v LMS Moodle

Obrázek ukazuje rozložení bodového hodnocení testů mezi studenty vybrané skupiny. Průměr populace je 50 bodů. Označte, která z následujících tvrzení jsou chybná.

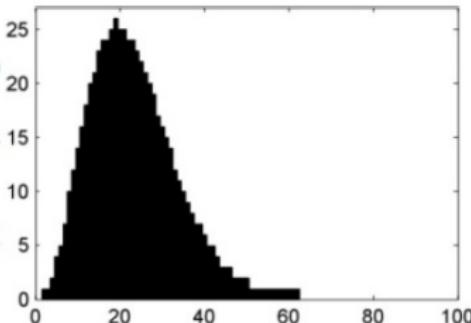
Vyberte jednu nebo více možností:

- a. Průměr bodů skupiny je větší než modus skupiny
- b. Průměr bodů skupiny je menší než 50 bodů
- c. Skupina dosáhla v testu podprůměrný výsledek
- d. 82 studentů dosáhlo 31 bodů.

XSLT výstup - AcroTeX - PDF

1. (1b.) The figure shows distribution of points of evaluation among students of selected group.
The average of population is 50 points. Check what statements are correct.
(check correct answers)

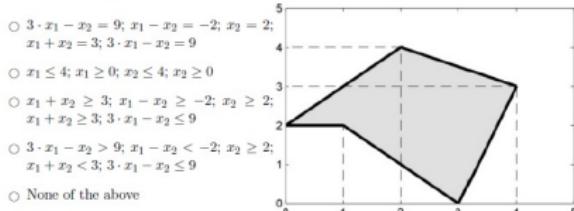
- Average of points of group is more than 50 points
- Average of points of group is less than 15 modus of group
- 26 students have 19 points.
- The result of group in exam is substandard

Umístění obrázku v různých částech otázky

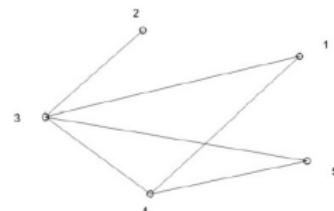
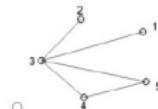
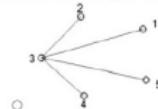
2. (1 point) Which of the following systems of simultaneous linear constraints defines the feasible region of the LP problem shown in the figure?

Check in the circle just one answer.

1. (1 point) Which of the following option shows a spanning tree of the graph depicted in the figure?

Check in the circle just one answer.

- None of the above

Poznámka k paměti I

- Při konstrukci banky úloh z generovaných příkladů je nutné zvažovat její velikost. (např. 100 prezentovaných úloh s obrázkem histogramu má 1,5MB].)
- Při vytváření dalších např. asociovaných kurzů je nutné zabránit redundanci banky úloh v jednotlivých asociovaných kurzech.
- V případě obrázků redundanci zamezí systém repository, kam jsou vlastní obrázky ukládány.
- I přes práci s repository se zvyšují časové nároky na obnovu kurzu.

Poznámka k paměti II

- Jedním z řešení je vhodná práce s kategoriemi banky úloh a jejich zařazení do kontextu v rámci kategorií vytvářených kurzů.
- Toto lze realizovat "posunutím" banky úloh z kontextu hlavního kurzu do kontextu nadřízené kategorie hlavního kurzu tak, aby byla banka hlavního kurzu viditelná a použitelná i z ostatních asociovaných kurzů vytvářených ve stejné kategorii.

Závěr

- Popsané metody umožňují použít datový typ obrázek jako jeden z datových typů vstupních a výstupních parametrů, které se objevují spolu s ostatními datovými typy číslo, text, tabulka v textu otázky.
- V praxi jsou parametrisované obrázky využívány zejména při generování úloh ve Statistice (185 vzorů - 15000 unikátních zadání), popř. v kurzech Operačního výzkumu a management science obecně.
- Automatické generování úloh s různými obrázky umožňuje studentům procvičit danou problematiku na celé řadě variant problému. Popis problému s použitím i s pomocí obrázku je mnohem ilustrativnější a pomáhá pochopit podstatu problému zadané úlohy.

Plány do budoucnosti

- Obrázky mohou být připraveny v různých SW nástrojích, které umožní generovat popsaný kód do univerzálního výstupního XML formátu. V současnosti plánujeme připravit knihovnu v SW Mathematica, která umožní generování úloh vytvořených v Mathematica do výstupního XML formátu.
- Současně zkoumáme možnost cloud SaaS (Software as a Service) řešení celého generátoru, popř. jeho zpřístupnění ostatním zájemcům přes webové rozhraní.

Děkuji za pozornost.

Děkuji za pozornost.

Otázky?

